

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

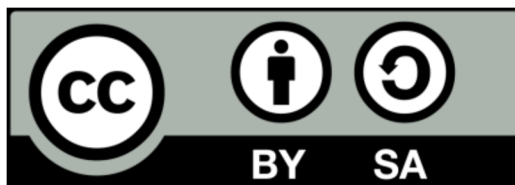

Název projektu:
**Internacionalizace, spolupráce, inovace, reflexe
a evaluace v přípravě budoucích učitelů**

Registrační číslo:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_068/0015764

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons4.0 ve variantě BY-SA

Akordové značky a hlavní harmonické funkce

Hrajeme podle písmenek

Doposud jsme zapisovali hlavní harmonické funkce – T, S, D. Dodržovali jsme zvyklost psát tyto zkratky **pod** notovou osnovu. Akordové (akordické) značky předepisují pro doprovod písničky akordy, které jsou konkrétním vyjádřením harmonických funkcí v dané tónině. Zapisují se **nad** notovou osnovu – a mají v sobě zašifrované, od kterého tónu vytváříme akord a o jaký druh akordu se jedná (nejčastěji se setkáme s durovým nebo mollovým kvintakordem, případně s dominantním septakordem).

Je několik konvencí, jak akordy označovat, uvedeme si způsob nejčastěji používaný v dětských zpěvnících.

Durový kvintakord se označuje velkými písmeny – např. **C** znamená durový kvintakord od tónu *c*. Je tedy složený z tónů *c-e-g*, tj. z 1., 3. a 5. stupně stupnice C dur. Tyto tóny mají mezi sebou vzdálenost velké a malé tercie.

Mollový kvintakord se také označuje velkým písmenem podle základního tónu, ale na rozdíl od durového akordu se k němu ještě přidává zkratka –mi, např. **Ami** je mollový akord od tónu *a* (minor znamená latinsky i anglicky malý). Co je v mollovém akordu malé? Vzdálenost mezi 1. a 3. stupněm je malá tercie (vzdálenost mezi 3. a 5. stupněm je pak velká tercie). Připomeňme si, že malou tercii vytvoříme zúžením velké tercie o půltón (velká tercie je interval *a-cis*; malá tercie je interval *a – c*, velká tercie je interval *c – e*, malé tercie *c – es*).

Akord popsaný značkou **Ami** (mollový kvintakord) se skládá z tónů *a – c – e*.

V jiné literatuře bychom se mohli setkat i s označením akordu písmenem malé *a* (mollové stupnice jsme zvyklí také označovat malým písmenem) nebo se občas používají i jiné způsoby označování.

*Poznámka: U náročnějšího repertoáru se někdy setkáme se zahraniční konvencí zápisu akordů, která označuje tón **h** jako **b**, čili místo značky pro durový kvintakord **H** je použita značka **B**, zatímco kvintakord **B dur** je místo **B** označený jako **Bb**; akord **Hmi** je označený jako **Bmi**, akord **Bmi** je označený jako **B^bmi**.*

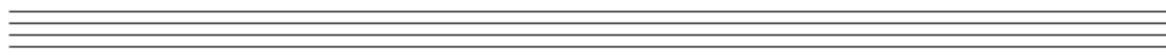
Převod akordových značek do not

Převod akordových značek do not potřebujeme v okamžiku, kdy chceme doprovázet na klavír písničku, která není ve zpěvníku vybavená doprovodem zapsaným v notách. Místo toho je vybavená akordovými značkami. Většina písniček do mateřské školy je jednoduše harmonizovaná třemi akordy, které odpovídají harmonickým funkcím T, S, D.

Převod akordových značek do not:

Přiřadíme k akordovým značkám tóny, z nichž se akordy tvoří, a zapíšeme je do notové osnovy. Vyzkoušejte zápis v notovém i basovém klíči.

G (*g – h – d*), D (*d – fis – a*), A (*a – cis – e*), E (*e – gis – h*), F (*f – a – c*), B (*b – d – f*), Es (*es – g – b*)

Emi (e – g – h), Hmi (h – d – fis), Dmi (d – f – a), Gmi (g – b – d)

Akord vytvořený od zvýšeného nebo sníženého tónu základní tónové řady má v akordové značce křížek nebo béčko – například F# (fis – ais – cis), C# (cis – eis – gis), Eb (es – g – b)

Zapište opět akordy do notové osnovy v houslovém i basovém klíči.

Převod notovaných akordů na akordové značky

Opačný postup, převod akordů zapsaných v notách na akordové značky, potřebují často kytaristé. Stačí přečíst noty v doprovodném akordu, určit o jaký akord se jedná a nad notovou osnovu zapsat akordovou značku.